

BIULETYN

KOŁA MIŁOŚNIKÓW DZIEJÓW GRUDZIĄDZA
KLUB „CENTRUM” SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

Rok XIV: 2016

Nr 25 (478)

Data odczytu: 30.06.2016 r.

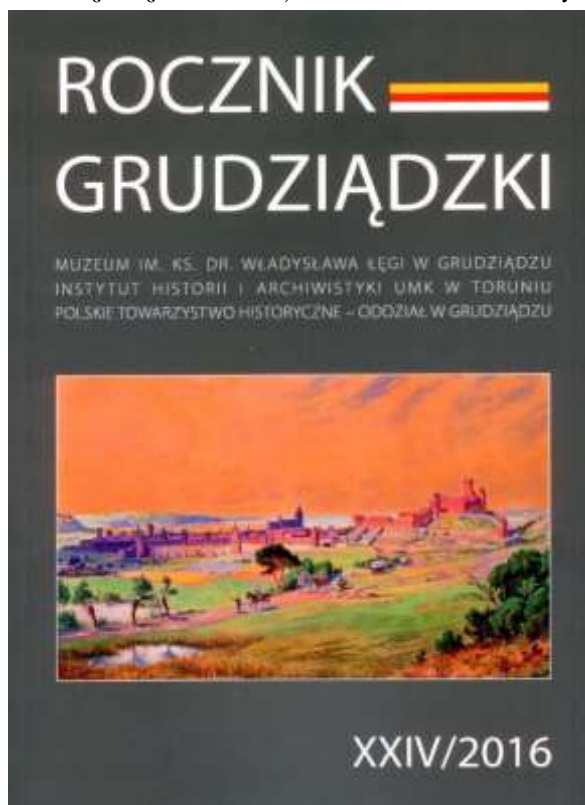
Data wydania: 30.06.2016 r.

Anna Wajler

Rocznik Grudziądzki, tom 24: 2016

W dniu 17 czerwca 2016 r. – w ramach Grudziądzkiej Nocy Muzeów – odbyła się promocja kolejnego, 24. tomu wydawnictwa *Rocznik Grudziądzki*, którego zawartość merytoryczna wpisująca się w obchody 725. rocznicy lokacji miasta. W tomie tym znalazło się bowiem pięć artykułów poświęconych średniowiecznym dziejom Grudziądza. Cykl rozpoczyna Małgorzata Kurzyńska (Grudziądz), która omówiła *Stan badań archeologicznych średniowiecznego Grudziądza* wskazując na doniosłość tych badań, które pozwalają skonfrontować je

z wcześniejszymi ustaleniami historyków. Kolejny – bogato ilustrowany – artykuł Marcina Wiewióry (Toruń) przedstawia *Stan badań archeologiczno-architektonicznych nad zamkiem krzyżackim w Grudziądzu* i zwraca uwagę na dalsze badania odsłoniętych już reliktyw, jak np. Dom Komtura na parchanie. *Znaczenie gospodarcze Grudziądza w średniowieczu* omówił Roman Czaja (Toruń) zwracając uwagę na handel mąką oraz poczesne miejsce w splawie zboża. Niezmiernie interesujący jest artykuł Sławomira Józwiaka (Toruń), w którym autor omawia *Znaczenie komturstwa grudziądzkiego w państwie Zakonu Krzyżackiego* na przykładzie karier i aktywności

grudziądzkich komturów. Waldemar Rozynkowski (Toruń) w artykule *Kościół w średniowiecznym Grudziądzu* zasygnalizował historię Kościoła w mieście z perspektywy początków chrześcijańska oraz dziejów poszczególnych obiektów sakralnych. Dawid Schoenwald (Grudziądz) w artykule *Zaginiona księga ławnicza z lat 1480-1506 źródłem wiedzy o późnośredniowiecznym Grudziądzu* podkreślił znaczenie historii gospodarczej miasta dla szerszego kontekstu dziejów. Piotr Birecki (Toruń) w swoim artykule *Z dziejów grudziądzkiej fary p.w. św. Mikołaja* przedstawił dzieje tego obiektu od momentu powstania po lata 50. XX wieku. O tym jak rozwijała się *Kancelaria miasta Grudziądzu w średniowieczu* pisze – w bogato ilustrowanym artykule Janusz Bonczkowski (Toruń). Całość podsumowuje Wiesław Sieradzan (Toruń) artykułem pt. *Narodziny miasta Grudziądza w średniowieczu w świetle XIX i XX-wiecznej historiografii polskiej i niemieckiej*.

W dziele *Materiały i miscellanea* znalazły się takie artykuły jak: Izabeli Fijałkowskiej (Grudziądz) – *Katar – pugił indyjski w zbiorach Muzeum im. ks. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu*, bogato ilustrowany, omawiający szczegółowo jeden z zabytków zbioru militariów; Mirosława Pietkiewicza (Grudziądz) – *Pierwsze dziesięciolecie Towarzystwa Jezusowego w Grudziądzu*, Wiesława Sieradzana – *Grudziądzanie w aktach procesu kanonizacyjnego Doroty z Matów od 1394 do 1521 r. uwagi na marginesie wydania ich polskiej edycji* – niezmiernie ciekawy przyczynek do życia religijnego i kulturalnego miasta w tym okresie; Agnieszki Stępień (Toruń) – *Powstanie styczniowe 1863/1864 w świadomości społecznej mieszkańców województwa pomorskiego w okresie międzywojennym (obchody rocznicowe)*, które w tym czasie budziło wielkie emocje oraz Pawła Nastrożnego – *Miasto i twierdza Grudziądz w rosyjskiej Военной Энциклопедии z 1912 roku*, w którym zwraca uwagę na wyjątkowo szczegółowe omówienie twierdzy w rosyjskiej encyklopedii.

Z sylwetek grudziądzan Mariusz Żebrowski przedstawia biogram – *Teodora Maj (1882-1970)*. *Rocznik Grudziądzki* kończą jak zwykle dwa sprawozdania: z działalności Muzeum im. ks. dr. Władysława Łęgi w roku 2015 opracowany przez Mariana Wesołowskiego oraz Koła Miłośników Dziejów Grudziądza z 2015 r. przygotowany przez Janusza Hinza i Tadeusza Rauchfleisza. Końcowy akcent tego tomu to *Sprawozdanie z konferencji naukowej „Wiktor Kulerski” – ocalić od zapomnienia, 18 IX 2016* opracowane przez Tomasza Krzemińskiego (Toruń). Reasumując powyższe polecamy ten tom *Rocznika Grudziądzkiego* nie tylko zawodowym historykom, ale wszystkim zainteresowanym historią naszego miasta.

(L.B.S.)

Redakcja: Tadeusz Rauchfleisz, Janusz Hinz. Logo KMDG wykonał Grzegorz H. Rygielski.